

Välmottaget cittraprojekt avslutades i Karis

Skaparglädje och stärkt självkänsla enligt föräldrarna den största behållningen av cittraspelet på Dalgatans daghem

■ Det var i september 2002 som musiklärare **Jonathan Lutz** för första gången introducerade cittran, ett med kantelen besläktat stränginstrument, för fyra grupper förskolebarn på Dalgatans daghem i Karis.

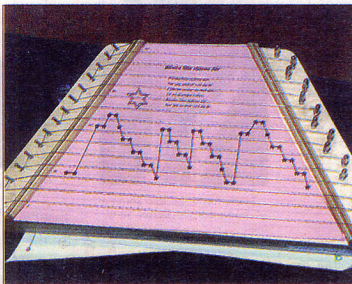
I elva fredagar, en halvtimme per grupp, spelade man tillsammans på det i Norden så sällan sedda instrumentet och när det drog ihop sig till jul var kunskapen redan så stor att "Lillicittrorna" som ett uppskattat inslag kunde uppträda på ett flertal konserter, bland annat på Barnevalen i november och på julkonserten i Karis kyrka.

På torsdagen avslutades projektet med en fest i Karis svenska lågstadium där förutom med stor koncentration och iver spelande barn även nöjda föräldrar och barntärgårdspersonal deltog.

SOM ETT BRA första instrument som ger impuls till vidare musicerande, samt som ett instrument som är väl lämpat att ha på dagis eftersom dess ljud är så lätt att det inte stör. Det är så Jonathan Lutz vill beskriva cittran som sedan länge intresserat honom.

Första bekantskapen med instrumentet gjorde han hemma hos sin bror i Schweiz och på 80-talet spelade han cittra tillsammans med de egna barnen.

– Jag har aldrig stött på ett instrument som man på samma sätt direkt kunnat hantera. Barn ska kunna få spela utan att behöva gå igenom mystis-

Ett notblad under strängarna gör att melodier relativt enkelt kan knäppas fram på den behagligt klingande cittran.

ka procedurer i tiotals år, tycker han.

Cittrorna som används på Dalgatan är specialtillverkade efter en av honom själv gjord modell. Den platta, kantiga resonanslådan är tillverkad av en snickare i Svartå, medan de övriga delarna, cembalodelar från Tyskland, är ditskruvade av honom själv.

Dalgatanmodellen har 15 strängar, eller två oktaver (alla halvsteg är inte med, vilket begränsar spelandet något).

Det som gör att barnen direkt kan ske sig i kast med melodier, allt från "Blinka lilla stjärna" och "Lunka på" till "Edelweiss" och "Giv mig ej glans", är det notpapper som kan placeras under cittrasträngarna. Genom att följa notmönstret som kan bestå av bollar, stjärnor eller kanske

björnar om det är visan "Björnen sover" det handlar om, knäpper man sedan med ett plektrum fram melodier genom att följa pappret från vänster till höger.

CITTRAPROJEKTET på Dalgatans daghem bottnar i ett av Jonathan Lutz tidigare projekt från '99 då cittror, med stöd från Svenska kulturfonden, placerades ut i Ekenäs: på BB, på Ekåsens barnavdelning och på sjukhusets barnavdelning för att där användas på egen hand, utan instruktion.

Projektet med förskolebarn har likaså understöts av Svenska kulturfonden samt av Aktia stiftelsen med vars bidrag föräldraföreningen kunnat köpa cittror till daghemmet.

– Barnen har tyckt jättebra

om projektet, berättar barntärgårdslärare **Marika Kullberg** som tillsammans med dagisgruppen Gullvivan deltagit i undervisningen.

Förutom att spela tillsammans har barnen även fått låna hem instrumenten. Ett system som utnyttjats flitigt. Många lär dessutom vid det här laget köpt hem sitt eget instrument och cittran har varit ett populärt julkalppstips.

– Det roliga är att barnen får det att fungera direkt, till och med svårare melodier. Dessutom har cittran ett behagligt ljud, tycker Marika Kullberg.

DÅ BARNEN lånat hem cittran har föräldrarna ometts göra dagboksanteckningar om hur mycket instrumentet använts och vilka erfarenheterna har varit. Ur läsningen framgår att spelandet skett med stor koncentration, iver och skaparglädje. Somliga barn har till och med blivit så inspirerade att de komponerat egna sånger.

Som intressant nämner Jonathan Lutz också exempelvis fallet med pojken som genom att räkna cittrasträngarna överfört melodier till pianot.

– Att lära sig spela cittra stärker barnens känslan av att de kan något och väcker intresset för andra instrument. Det egentligen enda negativa som nämnts är slagsmål som uppstått mellan barnen om vem som ska få spela. Cittran måste dessutom stämmas när man spelat ett längre tag.

AGNETA SJÖBLOM

Alexander Byman, Anna Hellberg och Xenia Sundström från förskolegruppen Blåsippan vid Dalgatans daghem i Karis är vid det här laget kunniga cittraspelare.

FOTO:AGNETA SJÖBLOM